

Павло Гай-Нижник

ЧИ ЗУМІЄ УКРАЇНА ЗАХИСТИТИ СВОЮ ГІДРОСФЕРУ?

Опубліковано: *Гай-Нижник П. Чи зуміє Україна захистити свою гідросферу? // Matrix Divergent. – 2019. – 16 січня [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://matrix-info.com/2020/01/16/chy-zumiye-ukrayina-zahystyty-svoyu-gidrosferu/>*

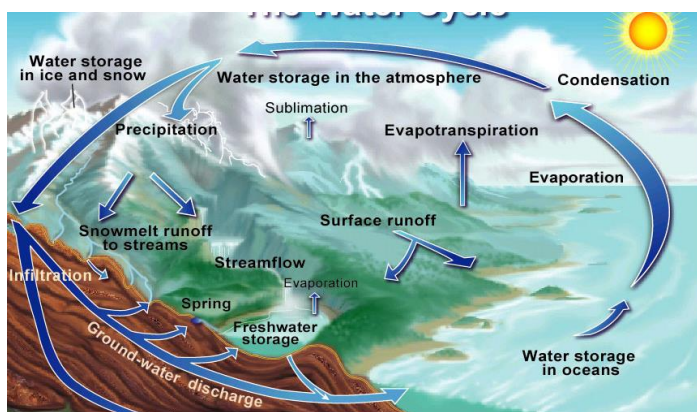
СУЧАСНИЙ СВІТОВИЙ ПОРЯДОК ПЕРЕБУВАЄ У СТАНІ ІНТЕНСИВНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ВАЖЕЛІВ І ОБЩИРУ ВПЛИВУ ТА РІВНОВАГ ЯК У РОЗУМІННІ КОНТРОЛЮ НАД ПЛАНЕТАРНИМИ РЕСУРСАМИ, ГЛОБАЛІЗОВАНОЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ СИСТЕМОЮ, ЕНЕРГЕТИЧНОЮ СФЕРОЮ, РЕГУЛЯЦІЄЮ Й ОВОЛОДІННЯМ НОВИМИ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИМИ КОМУНІКАЦІЯМИ І ВИНАХОДАМИ ТОЩО, ТАК І У ПОШУКУ НОВІТНІХ ГУМАНІТАРНИХ ОСНОВ СПІВЖИТТЯ НА ПЛАНЕТІ ТА ЗАСАДНИЧИХ КОНСТРУКЦІЙ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ВЗАЄМИН, ФОРМУЛ, МОДЕЛЕЙ І МЕХАНІЗМІВ ДІЄВОЇ МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ.

Україна, що історично і географічно завжди перебувала на перетині світових геополітичних інтересів, глобальних торговельно-економічних шляхів та цивілізаційних процесів, опинилася й перебуватиме у майбутньому у фокусі кардинальних змін планетарного масштабу і є однією з ключових точок на євразійському просторі, де перетворюється сучасність і зароджується нове майбуття світових взаємовідносин.

На планеті практично не залишилося чистої води в місцях, заселених людьми. При цьому забруднюються не лише поверхневі, але й підземні, зокрема ґрунтові води. Брак чистої води вже є однією з найактуальніших проблем людства, прісна вода (ресурси якої на Землі становлять лише 2,5–3%) вже нині подекуди є дорожчою, ніж нафта, а більш ніж 1,5 млрд людей живуть у регіонах (на Півночі Китаю, в Індії, а також на заході США) і в мегаполісах, у яких відчувається нестача питної води. Тож наступні війни (відкриті і приховані) вестимуться за чисту питну воду, тобто – за прісну гідросферу!

У всьому світі чиста питна вода вже стає найнеобхіднішим товаром, а індустрія продажу бутельованої води є однією з найприбутковіших і розвивається шаленими темпами. Щорічно продаються понад 100 млрд літрів води, в основному в пластикових бутлях, що є шкідливим для здоров'я та навколишнього середовища. Прибутки в цій галузі вже досягають понад трильйона доларів на рік – це 40% прибутків нафтових компаній і більше за

доходи фармацевтичних компаній. Торгувати водою найближчим часом буде прибутковіше, ніж нафтою.

40% населення Землі проживає уздовж протікання великих річок. У Китаї, наприклад, аж 20% населення Землі мають доступ лише до 5% питної води, причому 90% річок поблизу міст серйозно забруднені. Від браку води невдовзі потерпатимуть вже 2 млрд людей, а до 2050-го року (коли, за прогнозами, населення Землі становитиме 9 млрд) проблема може ще більш загостритися. Проблему нестачі води поглиблюватимуть промислові забруднення й глобальні зміни клімату

(як відомо, рослини на 80–99% складаються з води, тварини – на 60–75%, а місячний ембріон людини – аж на 97%). Щороку у світовий океан виливається в середньому 10 млн т нафти, кожна тонна її розтікається на поверхні води площею понад 12 км².

Загрозливим є стан гідросфери й в Україні, де розораність земель наблизилася до 56%, а в степу – до 63%, де лісистість території країни становить лише 14%, у степу ж – 4,7% (тим часом у водоохоронному плані на водозборах степових річок вона має становити щонайменше 16%). Щороку у водойми України скидають близько 300 млн м³ неочищених стоків (найбільш сумна ситуація складається у степовому Криму, у якому і до анексії забруднення підземних вод фіксувалося на більш ніж 30% усієї його площі), а 90% проб з Дніпра зафіксували перевищення вмісту забруднюючих речовин або показників фізико-хімічного стану поверхневих вод.

Чи зможе українська нація зберегти незабрудненим цей свій стратегічний і життєдайний скарб і чи буде держава Україна здатна скористатися цим багатством у геополітичному вимірі й захистити його?

У майбутньому вологі райони Землі стануть ще вологішими, посушливі – ще більш засушливими, рівень багатьох великих річок впаде, збільшиться кількість потужних катаклізмів – цунамі, ураганів, торнадо, повеней, нестерпної спеки. Це призведе до браку прісної води, а значить, і до нестачі продовольства, розповсюдження пошестей, соціально-економічних заворушень тощо.

ДИВІТЬСЯ ПРОДОВЖЕННЯ ДАЛІ: [Глобальні виклики XXI ст.: чи готова Україна?](#)